Vergilius Maro, Publius; Servius [Comm.]; Donatus, Aelius [Comm.]; Landinus, Christophorus [Comm.]; Domitius <de Calderiis> [Comm.]: Opera: Bucolica et Georgica

Nürnberg: Anton Koberger, 1492 Seite 147

bronibus & sole natas scribit: quas nymphæ phryxonides educauere q̃ mox Dictæo antro Iouis nu-
trices astitere: & dei munere pabula sortite sunt: quibus ipse patuulum aluerūt alūnum. Quærunt præte
rea. de regione in qua primum natæ sint. Vtrum in Thessalia sub Aristeo: an in insula Cea: vt scribit Ho
me. An Ericthonii tempibus in monte hymæto. vt refert Euthronius: An Crætæ Saturni tempib⁹ q̄d
placet Nicandro. Refert præterea Aristoteles: ꝙ alii putarent apes neq̧ coire neq̧ parere: sed aliūde fœ-
turas deportare existimant. Alii ex flore callinthri. Alii ex flore harundinis Alii oleæ Alii dicunt fuco-
rum fœturam ita deportari. Ortum autē apum p̄stari a rege qui solus mas sit. Esse autem huius rei aug-
mentū ꝙ nulla sine illo sit fœtura alii putent apes fœminas fucos mares: atq̧ inde esse fœturam. Quærūt
quoq̧ vtrum euomant liquorē mellis: an alia parte reddant. Genera apum plura idem Aristoteles tra-
didit Earūq̧ alias vastas: sed glomerosas easdemq̧ nigras & hirsutas. Alias miores quidē: sed æque ro
tundas & fusci coloris horridiq̧ pili: Alias magis exiguas nec tam rotundas sed obesas: tam & latas &
coloris meliusculi nō nullas minimas gracilesq̧ & acuti alui & aureolo varias atq̧ leues. Eiusq̧ auctori-
tatem sequēs Maro maxime p̄bat paruulas oblongas leues nitidas ardentis auro parib⁹lito corpa gut
tis. Moribus etiā placidis. Nam quāto grādior apis atq̧ rotondior tanto peior. Si vero seuerior maxi-
me pessima. Sed tn̄ iracundia notæ melioris facile delinit̄ assiduo interuētu eorum: qui curant aluearia.
Apes annū decimū nō excedūt: gaudent thymo origano: tymbra: satureia: rore marino: cytiso. Tilia ar-
bor ac taxus repudat̄. Crocus colerat at odorat mella. Thymus supra oīa præcipui saporis mella red-
dit deinde serpillū tymbrā & origanū. Apes oderunt fraudulentū & immundū cultorem. Aluearia op-
tima sunt & suberis cortice. quia nec hieme rigent: nec cādēt æstate. Ex ferulis etiā quibus cōmode vasa
texunt̄ ex fictilibus deterrima sunt: quia accēdunt̄ caloribus & rigescūt frigore. Emantur apes ex vici-
nia quia solēt cœli nouitate lacessiri. Si longe vehant̄ curandū ne salebris solicitent̄ optime noctu collo
portant̄. Diu requies danda est: Reges sine spiculo sunt. nam plenior quasi capillus quē in ventre gerūt
spiculū nō est. Qui errones sunt illis alæ sunt amputādæ: ne exire possint. Cū in examine nata sit pullici-
es & apiū sequat̄ in frequētia interimat̄ rex nouus: vt nata proles facile remaneat cū matribus. in ip̄o fe
re fine cærarꝫ velut papilla vberis apparet eminētior & latioris fistulæ in hac semen regiorꝫ pullorꝫ ē cel-
sus affirmat in extremis fauis transuersas fistulas eē: quæ cōtineant regios pullos. Iginius vero scribit in
circuitu fauorꝫ maiora eē & recta foramina repleta quasi sorde rubri coloris ex qua protinus alatus rex
fugeret̄. Apes emortuæ si p̄ hiemē in sicco loco seruent̄. & circa equinoctiū verū cum clementia cœli p-
suasit post horā terciā in sole proferant̄: ficulneoq̧ cinere obruant̄ infra duas horas reuiuiscēt. atq̧ in al-
ueare intrabunt. Ex floribus cæras fieri: & ex matutino rore mella: quæ tanto meliorē qualitatē capiunt
quanto iocundiore sit materia cæra confecta: ait Celsus. Fuci nihil pabulorꝫ conferunt: sed quæ ab apib⁹
congesta sunt consumunt. Verū tamen ad procreationē sobolis conferunt aliquid insidentes seminibus
quibus apes figurant̄: Itaq̧ ad fouendā & ad educandā nouam prolē familiaribus ab apibus admittun
tur. Incubant em̄ veluti aues seminibus apes: & fuci. & ex iis vermes excudūt candida membrana indu
tos sine alis: hasq̧ nymphas nominat̄ deinde dirupta membrana absolutæ alatæq̧ euolāt apes etiam re-
fert Aristo. Exclusis ergo pullis extra tecta proturbant̄. Ergo vindemia mellis tunc matura intelligitur
cum fuci ab apibus pellunt̄. Dicunt̄ autem castrati aluearia cum faui deciduntur. Scribit præterea idem
Aristoteles eē in ponto apes candidas: quæ bis in mense mellificent: & circa Amysum vrbem apes i ar-
boris sine fauo mellificare: melq̧ ipsum candidum eē: & mirumimmodum crassum. Plinius autem scri-
bit nō solum mel & cæras in aluearibus reperiri: sed & ab illis congeri quæ operi conducāt Prima enim

Pissoceros Meiys Propoli Sandaracum.

opis fundamēta metyn vocāt. Hæc prima crustra est saporis amari. Secūda pissoceros dicit̄: q̄ super me
tyn venit picantiū modo ceu dulcor cæræ initiū populorumq̧ mitiore gumi. Tercia est propolis crassi-
oribus iam materiæ additis floribus nondū tamen cæra: sed fauorꝫ stabilimentū: quo omnes cœli iniu-
riarum aditus instruuntur odore etiam nūc graui qua pleriq̧ pro galbano vtunt̄: præter hæc conuehi-
tur. Rithacæ: quā alii sandaracū: alii ceryntū vocāt. Hic erit apum dum operant̄ cibus qui sæpe inuenit̄
in fauorꝫ inanitatibus se positus. & ipse amari saporis: sed plenus humoris cibus. Gignitur aūt rore ver
no & arborꝫ succo gūmi modo africo flante minor: austro nigrior: aquilo rubus melior & rubens pluri-
mum in græcis nucibus. Mel. igit̄ ex aere est: siue sit cœli sudor: siue q̄dam syderum saliua: siue purgantis
se aeris: succus siue aq̄ est & purus & liquidus & suæ naturæ qualis defluit primo nūc vero e tanta cadit
altitudiue: multūq̧ dum venit sordescēs: & obuio terræ hanelitu infectus. Præterea a fronde ac pabulis
potus & in vterculos congestus apum ore em̄ vomunt. Ad hæc succo florꝫ corruptus & alueis macera
tus totiēsq̧ mutatus magnam tn̄ cælestis naturæ voluptatem affert. Optimum est mel in hymeto actico
& in hybla siciliæ. Est āt initio mel vt aqua dilutū: & primis diebus feruet: seq̧ purgat: vigesimo die cra
sescit. Sorbet̄ optimū e quercus tiliæ & arundinū foliis. Ait p̄terea Isidorus reperiri etiā nūc in India
& Arabia mel ramis adhærens in formam salis q̄d oñdit ipsum ex rore eē. Cæra vero ex omniū herba-
rum ac arborꝫ floribus faciūt excepta rumice & cenopede. Refert tamē Aristo. ꝙ apes plura florū gene
ta non petūt: sed singulis temporibus singula. Verbi gratia a viola ad violā aduolāt: nec ad alium florē
transeunt donec in alueum suum redeant. Opant̄ intra. lx. passum: inde consumptis floribus speculato
res ad pabula vlteriora mittunt noctu in expeditione deprehensæ cubant supinæ vt alas a rore prote-
gant fures & mulierꝫ mēses refugiūt. Iliscbus thasius deserta harꝫ amore incoluit: ob idq̧ agrius cog
minatus. Aristomach⁹ solēsis duo de. xl. ānis in solis apib⁹ cōtemplādis versatus ē. Ambo de his scrip-
serunt. Protinus. Ex p̄ & tenus eē puto. p̄ aūt in compositione significat denotat rem ad vlteriora du-
ci vt de loco

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-85/0146
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG